

**Curtea Supremă de Justiție**  
**DECIZIE**

24 iunie 2015

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție  
în componență:

Președinte Nicolae Gordilă,  
Judecători Iurie Diaconu, Elena Covalenco,

examinînd, în camera de consiliu, fără citarea părților, admisibilitatea în principiu a recursului ordinar împotriva deciziei Colegiului penal Curții de Apel Chișinău din 17 februarie 2015, declarat de avocatul Victor Mocanu, în numele inculpatului

***Rusu Mihail Gheorghe**, născut la  
25 iunie 1971 în or. Cimișlia, locuitor al or. Căușeni,  
str. Unirii 30, ap. 2, cetățean al R. Moldova, fără  
antecedente penale;*

***Termenul de examinare a cauzei**  
în instanța de fond: 29 mai – 18 septembrie 2014,  
în instanța de apel: 14 octombrie 2014 – 17 februarie 2015,  
în instanța de recurs: 21 mai – 24 iunie 2015;*

**CONSTATĂ:**

1. Prin sentința Judecătoriei Căușeni din 18 septembrie 2014, cauza fiind judecată conform prescripțiilor din art. 364/1 Cod de procedură penală, Rusu Mihail a fost condamnat în baza art. 264/1 alin. (1) Cod penal la 150 ore de muncă neremunerată în folosul comunității, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 3 ani, și în baza art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal la 3 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 3 ani.

Conform art. 84 Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul total al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă de 3 ani 2 luni și 15 zile închisoare, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 4 ani.

Conform art. 90 Cod penal, executarea pedepsei cu închisoare a fost suspendată condiționat, pe un termen de probă de 3 ani.

De la inculpat s-a încasat în beneficiul lui Sîrbu Elena prejudiciul material de 16.480 lei și moral de 10.000 lei.

2. În fapt, instanța de fond a constatat că la 10.08.2013, în jurul orelor 08:20, Rusu Mihail, conducînd microbusul de model „Mercedes 108D”, număr de înmatriculare CM AL 291, pe traseul Zaim - Căușeni, în direcția or. Căușeni, dînd dovadă de sineîncredere exagerată, văzînd în față că în aceeași direcție de deplasare se deplasa un biciclist, a încălcat regulile de securitate a circulației rutiere și anume prevederile pct. 45 din Regulamentul circulației rutiere, care stipulează că conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținînd permanent seama de următorii factori: a) starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția; b) dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase; c) starea tehnică a vehiculului și particularitățile încărcăturii; d) situația rutieră, iar în cazul în care în limita vizibilității apar obstacole care pot fi observate de conducător, el trebuie să reducă viteza sau chiar să oprească, pentru a nu pune în pericol siguranța traficului, cît și prevederile pct. 52 alin. 2) din același Regulament, care prevede că conducătorul trebuie să mențină în timpul depășirii un interval lateral suficient în raport cu vehiculul pe care îl depășește, mai cu seamă la depășirea bicicletelor, în rezultatul căror l-a tamponat pe biciclistul Sterpu Gheorghe, care se deplasa regulamentar, și care în consecința impactului a fost lovit de caroseria camionului de model „ZIL MMZ 4520”, număr de înmatriculare CS AC 308, ce staționa pe acostament, biciclistul Sterpu Gheorghe decedînd pe loc.

Tot el, la 31.10.2013, aproximativ orele 22:30, a condus autovehiculul de model „VAZ-21099”, număr de înmatriculare CM AI 120, pe str. Unirii, or. Căușeni, fiind în stare de ebrietate alcoolică, avînd concentrația vaporilor de alcool în aerul expirat de 0,71 mg/l și concentrația alcoolului în sînge de 1,90 g/l, care constituie stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat, acțiuni prin care a încălcat prevederile pct. 14 lit. a) din Regulamentul circulației rutiere, care stipulează că conducătorului de vehicul îi este interzis să conducă vehiculul în stare de ebrietate.

Instanța a reținut că inculpatul a recunoscut vina și aceasta este dovedită prin probele administrate.

Instanța a încadrat acțiunile inculpatului în baza art. 264/1 alin. (1) Cod penal, ca conducerea mijlocului de transport de către o persoană care se află în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat și în baza art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, ca încălcarea regulilor de securitate a circulației sau de exploatare a mijloacelor de transport de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare ce a cauzat din imprudență decesul unei persoane.

La stabilirea pedepsei, instanța a ținut cont că inculpatul a recunoscut vina, s-a căit sincer în cele comise, a săvîrșit o infracțiune ușoară și alta gravă, la locul de trai și de muncă este caracterizat pozitiv, anterior a comis încălcări legate de circulația rutieră, are la întreținere doi copii minori, concubinează cu o femeie invalid gr. II, care au nevoie de întreținere, concluzionînd că nu este rațional ca inculpatul să execute pedeapsa stabilită, aplicînd față de el prevederile art. 90 Cod penal.

**3.** Procurorul a declarat apel, solicitînd casarea parțială a sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri, prin care inculpatul să fie condamnat în baza art. 264/1 alin. (1), 264 alin. (3) lit. a), 84 Cod penal la 3 ani 2 luni și 15 zile închisoare, cu executare, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 4 ani.

Apelantul a indicat că instanța de judecată a aplicat o pedeapsă prea blîndă, și nu a ținut cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat. În cazul dat, inculpatul este la a treia infracțiune din domeniul transportului, însă acesta din start nu și-a făcut concluzii și nu s-a corectat, iar în final continuitatea acțiunilor acestuia s-a soldat cu decesul unei persoane.

Prin sentința nu a fost atins scopul legii penale și anume corectarea persoanei, prin aplicarea unei pedepse echitabile în raport cu fapta comisă, consecințele survenite, precum și pentru a preveni comiterea a astfel de infracțiuni de către alte persoane.

**3.1** A declarat apel și succesorul părții vătămate Sîrbu Elena, solicitînd casarea parțială a sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri, prin care să fie încasat de la inculpat prejudiciul material de 30.000 lei și prejudiciul moral de 300.000 lei.

Apelantul a invocat că prejudiciul material de 16.480 lei a fost încasat doar în mărimea confirmată prin bonuri de plată, fără a se lua în considerație alte cheltuieli cum ar fi produsele alimentare procurate de la piață, cheltuielile de transport, plata serviciilor pentru gătitul bucatelor la mesele de pomenire, plata serviciilor bisericesti ș.a., la care nu se eliberează bon de plată și pot fi dovedite doar prin declarații.

Mărimea prejudiciului moral încasat este incomparabil de mică în raport cu suferințele pe care le-a suportat familia.

**4.** Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 februarie 2015, ambele apeluri au fost admise, casată parțial sentința, rejudecată cauza și pronunțată o nouă hotărîre.

Rusu Mihail a fost condamnat în baza art. 264/1 alin. (1) Cod penal la 150 ore de muncă neremunerată în folosul comunității, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 3 ani, și în baza art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal la 4 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 4 ani.

Conform art. 84 Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul parțial al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă de 4 ani și 2 luni închisoare, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 5 ani, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, de la reținere.

De la inculpat s-a încasat în beneficiul lui Sîrbu Elena prejudiciul moral de de 40.000 lei.

În rest, sentința a fost menținută.

Instanța de apel a reținut că inculpatul a săvîrșit o infracțiune gravă și una ușoară, iar pedeapsa aplicată nu-și va atinge scopul de corectare și reeducare a persoanei și nu va fi restabilită echitatea socială, tulburată prin acțiunile

inculpatului, deoarece el a comis consecutiv două infracțiuni obiectul căror constituie securitatea traficului rutier.

Necâtînd la faptul că inculpatul a recunoscut vina și a solicitat ca examinarea cauzei să fie examinată potrivit prevederilor art. 364/1 CPP, ultimul se caracterizează pozitiv la locul de trai și muncă, are la întreținere doi copii minori și concubina sa este invalidă, el nu a conștientizat gravitatea acțiunilor comise, și anume că în urma neglijenței sale a decedat o persoană.

Prin ordonanța procurorului din 22.12.2010, a fost încetată urmărirea penală în privința inculpatului pe art. 264/1 alin. (1), cu liberarea lui de răspundere penală și atragerea la răspundere contravențională conform art. 55 Cod penal, cu stabilirea unei amenzi în mărime de 100 unități convenționale, adică 2000 lei.

Astfel, instanța de fond la stabilirea pedepsei inculpatului nu a ținut cont de cerințele legislației în vigoare și a aplicat față de el o pedeapsă blîndă, în raport cu circumstanțele obiective ale cauzei.

Prin urmare, scopul educativ și preventiv al pedepsei aplicate față de inculpat poate fi atins doar prin stabilirea unei pedepse privative de libertate.

Din caracterul și metoda prin care a fost săvîrșită infracțiunea, cert se atestă că prevenirea de noi infracțiuni din partea inculpatului în ceea ce privește relațiile sociale a căror existență și desfășurare normală sunt condiționate de ocrotirea regulilor de securitate și de exploatare a mijloacelor de transport, este posibilă doar prin aplicarea unei pedepsei mai aspre, alta decît suspendarea executării pedepsei cu închisoare, adică cu aplicarea pedepsei reale cu închisoarea, cu executarea ei în penitenciar de tip semiînchis.

Astfel, inculpatul a comis consecutiv două infracțiuni obiectul căror este securitatea traficului rutier, unul fiind soldat cu deces.

Potrivit cererii depuse de Sîrbu Elena și actelor anexate, cheltuielile suportate în legătură cu înmormîntarea părții vătămate sunt echivalente cu 16.480 lei, sumă care corect a fost încasată de la inculpat.

Suma de 10.000 lei este derizorie în raport cu suferințele psihice ale succesorului părții vătămate, cauzate în urma decesului fratelui acesteia care era singurul întreținător al mamei acestuia.

Prin urmare este rezonabil de încasat de la inculpatul în beneficiul succesorului părții vătămate, în scopul recuperării prejudiciului moral, suma de 40.000 lei, cea ce constituie o sumă echitabilă în raport cu suferințele suportate de succesorul părții vătămate.

**5.** Avocatul Victor Mocanu a declarat recurs ordinar, în numele inculpatului, în care solicită casarea parțială acestei decizii și menținerea sentinței instanței de fond.

Recurentul a indicat că inculpatul a recunoscut vinovăția în săvîrșirea infracțiunilor incriminate și se căiește sincer de cele comise.

După înmormîntarea părții vătămate a mers la succesorul părții vătămate - Sîrbu Elena, pentru a-i ajuta cu mijloace bănești, însă ea a refuzat.

Anterior inculpatul nu a fost judecat, or cauza penală nr. 2010180690 a fost încetată conform art. 55 Cod penal, prin ordonanța Procuraturii r-nului Căușeni din

22.12.2010, cu liberarea inculpatului de răspundere penală și atragerea la răspundere contravențională.

Inculpatul se caracterizează pozitiv la locul de trai și la locul de muncă, are la întreținere doi copii minori și concubina sa este invalidă.

Instanța de fond, la aplicarea pedepsei inculpatului a ținut cont de toate circumstanțele cauzei, și respectiv i-a aplicat o pedeapsă echitabilă conform legislației în vigoare, care este adecvată și oportună infracțiunii comise și va asigura atingerea scopului pedepsei penale, anume corectarea inculpatului.

Instanța de apel n-a stabilit circumstanțe agravante în privința inculpatului.

Totodată, instanța neîntemeiat a considerat că inculpatul nu a conștientizat gravitatea acțiunilor comise, necătfînd la faptul că inculpatul a recunoscut vina în comiterea infracțiunii, solicitînd ca examinarea cauzei fie examinată potrivit prevederilor art. 364/1 CPP, se caracterizează pozitiv la locul de trai, are la întreținere doi copii minori și concubina lui este invalidă.

Inculpatul a conștientizat cu certitudine cele comise, iar scopul educativ și preventiv al pedepsei aplicate în cauza dată, nu poate fi atins doar prin stabilirea unei pedepse privative de libertate.

Inculpatul regretă profund de cele întîmplate, că o persoană a decedat în urma tragicului accident, este de acord să repare prejudiciul, însă faptul că pedeapsa nu îi convine acuzării, nu este temei de a casa o hotărîre judecătorească legală și întemeiată.

Prin urmare, instanța de apel a aplicat o pedeapsă prea aspră, neținînd cont de circumstanțele cauzei, persoana celui vinovat și de cele invocate în prezentul recurs.

În drept, recursul este întemeiat pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 8) și 12) Cod de procedură penală.

6. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursului respectiv pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

**În primul rînd**, potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărîrile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de această instanță, dar doar în temeiurile prevăzute de lege.

Conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs, se pronunță doar în limitele temeiurilor invocate în recurs. Potrivit art. 429 alin. (1) Cod de procedură penală, recursul trebuie să fie motivat. În corespundere cu art. 430 alin. (5) Cod de procedură penală, cererea de recurs trebuie să conțină indicarea temeiurilor prevăzute în art. 427 și argumentarea ilegalității hotărîrii atacate în acest sens.

Sub acest aspect se reține că recursul ordinar este bazat în drept pe art. 427 alin. (1) pct. 8) și 12) Cod de procedură penală, care prevede următoarele temeiuri de drept pentru recursul ordinar - nu au fost întrunite elementele infracțiunii, instanța a pronunțat o hotărîre de condamnare pentru o altă faptă decît cea pentru care condamnatul a fost pus sub învinuire, cu excepția cazurilor reîncadrării

juridice a acțiunilor lui în baza unei legi mai blânde, faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită (*pct. 5 din decizie*).

Totodată, în recursul respectiv, în pofida prevederilor enunțate, nu este specificat care ar fi esența circumstanțelor că nu au fost întrunite elementele infracțiunii, că instanța a pronunțat o hotărîre de condamnare pentru o altă faptă decît cea pentru care condamnatul a fost pus sub învinuire, cu excepția cazurilor reîncadrării juridice a acțiunilor lui în baza unei legi mai blânde, că faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită (*pct. 5 din decizie*).

Rezultă, că recursul ordinar menționat nu îndeplinește cerințele legale de conținut în aspectul dat, iar instanța de recurs nu este competentă să completeze din oficiu recursul ordinar al avocatului cu circumstanțe în fapt și în drept, care l-ar justifica.

Or, conform art. 24 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decît interesele legii.

**În al doilea rînd**, conform art. 420 alin. (4), 427 alin. (2) Cod de procedură penală, nu poate fi atacată cu recurs sentința în privința căreia inculpatul nu au folosit calea apelului. În recurs pot fi invocate doar acele temeuri care au fost indicate și în apel.

În sensul vizat se reține că argumentele de drept specificate în recursul ordinar, adică cele prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 8) și 12) Cod de procedură penală, nu au fost invocate de apărare și în apel, nefiind în genere utilizată de inculpat această cale de atac (*pct. 3- 5 din decizie*).

Prin urmare, recursul ordinar în acest sens nu are niciun suport legal.

**În al treilea rînd**, potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală hotărîrile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de această instanță, inclusiv și în temeiul cînd hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, cînd s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Instanța de recurs doar verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărîrea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În sensul vizat și cu privire la argumentele invocate în recursul apărării (*pct. 5 din decizie*), în care nici nu se conțin referiri la erori de drept concrete și clar definite, se atestă că împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărîrii contestate, inclusiv cele reproduse în pct. 4 din prezenta decizie, relevă în mod concludent că instanța de apel corect a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind pedeapsa aplicată inculpatului în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, ținînd cont de prevederile art. 61, 75, 84 Cod penal și art. 364/1 alin. (8) Cod de procedură penală, conform căroră persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele și în strictă conformitate cu dispozițiile legii. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de persoana celui

vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului. Dacă o persoană este declarată vinovată de săvârșirea a două sau mai multor infracțiuni fără să fi fost condamnată pentru vreuna din ele, instanța de judecată, pronunțând pedeapsa pentru fiecare infracțiune aparte, stabilește pedeapsa definitivă pentru concurs de infracțiuni prin cumul, total sau parțial, al pedepselor aplicate. Inculpatul care a recunoscut săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală beneficiază de reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoare.

În această consecutivitate, instanța de apel just și-a întemeiat soluția pe gravitatea infracțiunilor săvârșite, una fiind ușoară, iar alta gravă, și pe persoana inculpatului - a comis consecutiv două infracțiuni obiectul cărora este securitatea traficului rutier, una fiind soldată cu decesul părții vătămate, concluzionând întemeiat că aplicarea față de inculpat a unei pedepsei privative de libertate va fi echitabilă faptelor infracționale săvârșite și va atinge scopul de corectare și reeducare a ultimului (*pct. 4 din decizie*).

Deci pedeapsa respectivă a fost motivată, individualizată și aplicată inculpatului în corespundere cu prevederile legale.

Mai mult, recursul declarat, potrivit argumentelor invocate și reproduse în pct. 5 din prezenta decizie, este întemeiat pe critica modului în care instanța de apel a apreciat circumstanțele cauzei în latura pedepsei.

Însă, pornind de la relevanțele art. 27, 414 alin. (1) și (2) a Codului de procedură penală, judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, și poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Astfel, activitatea instanței de apel privind doar aprecierea sau reaprecierea circumstanțelor cauzei în latura pedepsei în alt sens decât cel pe care îl propune avocata este o competență și prerogativă legală a acestei instanțe, care nu constituie un temei de drept separat din numărul celor incluse în art. 427 Cod de procedură și, astfel, invocarea acestei chestiuni în recursul ordinar la fel este lipsită de orice temei legal.

Circumstanțele enunțate denotă în mod concludent că instanța de apel nu a comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurent, că decizia atacată conține motive clare și legale pe care se întemeiază soluția, că instanța a aplicat inculpatului o pedeapsă individualizată conform prevederilor legale și că recursul ordinar este unul vădit neîntemeiat.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este vădit neîntemeiat.

Astfel, odată ce recursul de pe rol este vădit neîntemeiat, el urmează a fi declarat inadmisibil.

7. În conformitate cu art. 431 alin. (1), 432 alin. (1), (2) pct. 4), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

**D E C I D E :**

inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Victor Mocanu, în numele inculpatului Rusu Mihail Gheorghe, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 februarie 2015, pe motiv că este vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 09 iulie 2015.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Iurie Diaconu

Elena Covalenco